

wingen voor, die wij, willen wij den Schrijver geen onrecht doen, hier moeten vermelden.

Vooreerst wordt er de aandacht op gevestigd, dat men tot dusverre bij de proef van RINNE luchttrillingen, door de uiteinden der stemvork teweeggebracht, vergeleken heeft met beentrillingen, die de steelvibratie opwekt. Hiertegen wordt protest aangeteekend. Men zou steel met steel moeten vergelijken.

Vervolgens wordt de hypothese opgesteld, dat de keten der gehoorbeentjes als demper optreedt, dank zij de uitslagen, die zij maakt onder den invloed van geluidstrillingen, zoo deze aanzienlijk zijn. De bekende proef van GELLÉ (pression centripète) zou de illustratie tot deze verhouding leveren. Dit dempingsmechanisme wordt als zuiver fysisch en rechtstreeksch beschouwd. Daarnevens wordt dan door den Schrijver evenals door veel anderen een reflectorische demping door contractie van de spieren der keten aangenomen.

Een klinisch hoofdstuk, waarin beproefd wordt de ziektebeelden van uit des Schrijvers gezichtspunt toe te lichten, besluit het merkwaardige boekje, dat stellig de verdienste heeft, tot nadenken en studie op te wekken. Het is altijd goed te bespeuren, dat algemeen bekende zaken ook nog anders beschouwd kunnen worden dan gewoonlijk geschiedt, zelfs al moet men den Schrijver, na hem een wijle gevolgd te zijn, ten slotte toch loslaten. ZWAARDEMAKER.

INGEZONDEN.

Geachte Redactie!

De enkele regels van Mevr. RUTGERS-HOITSEMA, Presidente van den Nieuw-Malthusiaanschen Bond, ter mijner geruststelling in uw vorig nummer opgenomen, hebben hun kalmeerende werking gemist.

Waar n.l. in de circulaire van November 1900 van den N. M. B., onder teekend door het geheele hoofdbestuur, woordelijk staat: „dat de lijst der „medewerkers wordt afgedrukt in het Middelenboekje, dat aan ieder be„langstellende en aan de leden van den Bond wordt toegezonden”, daar blijft dit geheel in tegenspraak met bovengenoemde geruststellende verklaring. Het maakt overigens voor de beoordeeling der vraag, of men hier met ongeoorloofde publiciteit te doen heeft (in den zin, door den Geneeskundigen Kring te Amsterdam bedoeld) weinig verschil, of de lijst met of zonder het Middelenboekje wordt verzonden. Dat de circulaire alleen de bedoeling zou gehad hebben om een lijst van medewerkers te verkrijgen voor de hulp van on- en minvermogenenden, klopt niet met de vraag daarin gedaan: om zoowel het spreekuur voor *betalende* als kosteloze hulp te willen opgeven.

Mevrouw RUTGERS schijnt overigens geen hoogen dunk te hebben van het waardigheidsgevoel der Nederlandsche geneeskundigen, waar zij nu ronduit durft insinueeren, dat de meergegoeden *gemakkelijk overal* geholpen worden.

Waar ik haar in het ingezonden stukje als de woordvoerster van den N. M. B. mag beschouwen, daar laat zij nu duidelijk uitkomen, wat voor ieder nadenkend lezer reeds duidelijk was, dat de geheele besproken circulaire het doel had om partij te trekken van de lage winzucht der geneeskundigen, die onder de tegenwoordig zware concurrentie voor watgeld hun principes wel veil zouden hebben.

Ik vertrouw echter, dat het hoofdbestuur van den N. M. B. nu reeds zal ondervonden hebben, dat de oogst niet aan de verwachtingen heeft beantwoord en dat hun zal gebleken zijn, dat de Nederlandsche geneeskundigen moreel alsnog hooger staan dan het gerekend had.

In zooverre was mij het schrijven van Mevrouw RUTGERS welkom, omdat het voor de collega's een reden te meer zal zijn, hun naam niet op de in de circulaire bedoelde lijst te doen plaatsens, op een lijst waarop tevens de namen prijken van verloskundigen, *die door den Bond der Nederlandsche Vroedvrouwen uit haar midden geweerd worden*, en verder van „personen, die praktisch en theoretisch daarvoor zijn opgeleid”, kwakzalsters dus, die zelfs de *schijnbare* bevoegdheid der bedoelde verloskundigen missen en wier handelingen de N. M. B. voor zijn verantwoording neemt.

Met dankzegging voor de plaatsing
Middelburg, 8 Januari 1901.

Uw Dv. D.
J. MEYER.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

LONDEN. — **Een terugblik.** Het laatste nummer van 1900 van *the Brit. med. Journ.* bestaat uit een schets van de toestanden op geneeskundig gebied bij den aanvang der afgelopen eeuw. Achtereenvolgens worden door verschillende schrijvers de algemeene toestand der Engelsche bevolking, het onderwijs in de ontleedkunde, de physiologie, pathologie, inwendige geneeskunde, verloskunde en gynaecologie, heelkunde, gezondheidsleer, de krankzinnigheid en haar behandeling, de geneeskundige armenverzorging en de militaire geneeskunde behandeld, op onderhoudende wijze, en toegelicht door portretten en soms zeer gemakkelijke authentieke afbeeldingen, o. a. een proeve van watercloset, in zijn onderdeelen, in zijn geheel en — in functie. Omtrent de armenverzorging vernemen wij verschrikkelijke toestanden. Niet minder dan 12 pCt. van de bevolking genoot in 1801 onderstand (te Amsterdam bedraagt dit cijfer een eeuw later . . . 15—16 pCt.); de armen dokters werden slecht betaald. Nog in 1844 ontvingen zij gemiddeld slechts f 558.— (te Amsterdam in 1901 f 530.—); thans, nu de armenbevol-